
Світлана БУРЦОВА
(Полтава, Україна)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДО ЗДО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сьогодні надзвичайно актуальною постає проблема підготовки майбутніх вихователів до організації процесу адаптації дітей до закладу дошкільної освіти. Адже діти, які пережили воєнні дії або змушені були покинути свої домівки, часто стикаються з травмами, тривогою, страхами та іншими емоційними розладами. Це значно ускладнює їхню адаптацію до нового середовища в ЗДО. В умовах війни цей процес стає ще більш складним і потребує особливого підходу.

Питання фізичної та психологічної безпеки дітей у ЗДО набуває першочергового значення. Діти мають відчувати себе захищеними, а освітній процес організований так, щоб мінімізувати стресові фактори.

Проблема адаптації дітей до освітнього процесу ЗДО в умовах воєнного стану висвітлена в працях сучасних науковців, серед яких варто виокремити наукові доробки І. Апрелевої, Т. Гурковської, І. Купіної, О. Мойзріст, Н. Фроленкової, О. Шикиринської, М. Щербакової та ін.

Вихователі також опинилися в нових умовах і стикаються з викликами, що вимагають від них нових знань та навичок для роботи з дітьми, що зазнали впливу війни. Підготовка вихователів до роботи в таких умовах є критично важливою для забезпечення ефективної адаптації дітей до ЗДО.

Для забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі дошкільної освіти, формування

у них загальних та фахових компетентностей, якими повинен володіти вихователь для формування якісного та безпечного освітнього середовища, сприятливого для адаптації дітей до закладів дошкільної освіти, особливо в умовах сучасних викликів, таких як війна та соціальні потрясіння, в освітній процес Полтавського національно-педагогічного університету імені В. Г. Короленка впроваджено вибіркового освітнього компонента – «Адаптація дітей до умов ЗДО».

Метою освітнього компонента є підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі дошкільної освіти, здатних сприяти удосконаленню процесу адаптації дітей дошкільного віку до умов закладу дошкільної освіти, організація їх педагогічної підтримки в адаптаційному періоді; засвоєння студентами знань та практичних умінь діагностичної, консультативної, профілактично-корекційної та розвиткової роботи з цими дітьми та їх батьками.

Теоретичний матеріал освітнього компонента «Адаптація дітей до ЗДО» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має такий зміст: сутність поняття та види адаптації дітей до ЗДО; психологічні аспекти адаптації дітей трьох років до закладу дошкільної освіти; роль адміністрації, персоналу закладу ЗДО та батьків новачків у процесі адаптації; підготовка дитини до вступу в ЗДО як умова її успішної адаптації; сутність поняття педагогічна підтримка; технологія педагогічної підтримки дітей у ЗДО; інформаційно-просвітницька робота з батьками та педагогами; використання ігор та особистісно-орієнтованих технік у роботі з дітьми, що адаптуються до ЗДО.

Вивчення програми освітнього компонента здійснюватиметься під час лекційних та практичних занять. Головна мета лекцій полягає у викладі ключових теоретичних аспектів дисципліни, ознайомленні студентів із сучасними літературними джерелами, акцентуванні уваги на найбільш складних завданнях та наданні рекомендацій для підготовки до практичних занять.

В освітньому процесі нами використовуватимуться інформаційні лекції та лекції-візуалізації із залученням мультимедійних презентацій або відео-фрагментів, на яких буде представлено поради психологів, педагогів та педіатрів щодо полегшення про-

тікання процесу адаптації дітей. Їх перегляд супроводжуватиметься аналізом та обговоренням важливих моментів.

На практичних заняттях майбутні вихователі матимуть можливість поглибити та закріпити знання, здобуті під час лекцій і самостійного навчання, а також розвинути практичні вміння та навички. Так, студенти залучатимуться до вирішення реальних або змодельованих випадків адаптації дітей до ЗДО; розробки програм адаптації для різних категорій дітей та обговорення їх; створення індивідуальних планів адаптації для конкретних дітей на основі їхніх особистісних та соціальних характеристик. Також під час практичних занять студенти спеціальності 012 Дошкільна освіта опанують нову техніку адаптації «Поле допомоги» та правило 7/21 (за Т. Гурковською).

Отже, в умовах сучасних викликів підготовка майбутніх вихователів до організації процесу адаптації дітей до закладів дошкільної освіти набуває особливого значення. Впровадження вибіркового освітнього компонента «Адаптація дітей до умов ЗДО» в освітній процес Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка є важливим кроком у підготовці висококваліфікованих фахівців. Ця програма забезпечить студентів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, що нададуть їм можливість ефективно підтримувати дітей у складний адаптаційний період, особливо в умовах соціальних потрясінь та війни. Таким чином, підготовка фахівців, здатних забезпечити якісну та безпечну адаптацію дітей до нового середовища, є критично важливою для забезпечення успішного розвитку дошкільної освіти в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурсова С., Карапузова І. Психологічний супровід дітей в період адаптації до ДНЗ. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2017. Вип. 22 (1-2017). Ч. 2. Кам'янець-Подільський, С. 57–62.
2. Гурковська Т. Нова техніка допоможе. *Практичний психолог: дитячий садок*. 2019. Вип. 9. С. 26–39.
3. Гурковська Т.Л., Соловійова Л.І. Педагоги та батьки: точки дотику для активної співпраці . Київ : ІП НАПН України, 2023. 135 с.